Сьогодні 07.11.2024 **Урок** № 18 pptx

Легенда «Берегиня» (за С. Плачиндою). Протистояння добра і зла. Символічні образи в легенді. Утілення образу Берегині в різних видах народного мистецтва

Мета: повторити поняття легенда, її види; визначати спільне та відмінне в народних міфах та легендах; вчити розрізняти ці жанри; розвивати навички читання, письма, монологічного та діалогічного мовлення, уважність, кмітливість, творчі здібності; виховувати повагу до однокласників, до історії країни.

Організація класу

Не урок, а справжнє свято, Бо полинем у світи. Мандруватимем завзято, Юний друже, я і ти. У поході будь уважним, Добре думай, не спіши! Знай, що вчитись завжди важко, Легше буде у житті!

Повідомлення теми уроку

❖ Сьогодні на уроці ми продовжуємо говорити про легенди. Познайомимося із твором «Берегиня».

Сьогодні

Перевірка домашнього завдання

Запишіть сьогоднішню дату

Киасна робота

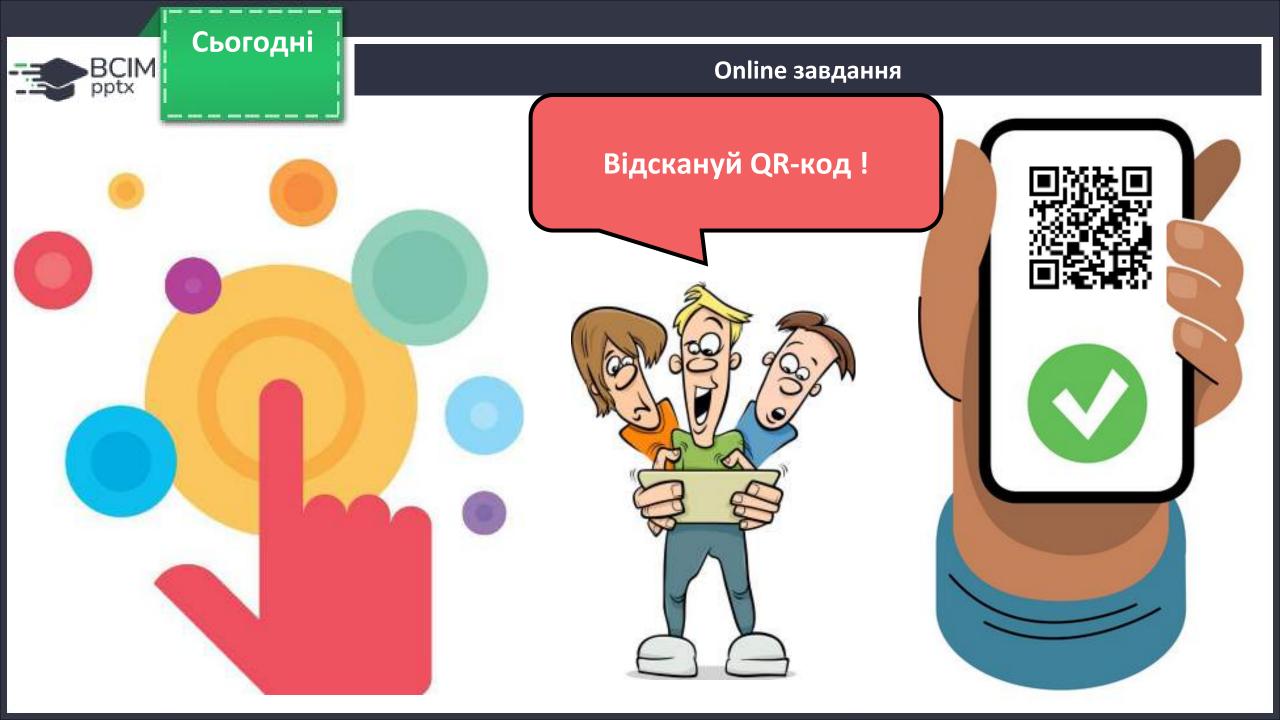

Актуалізація опорних знань. Допишіть пропущене

Легенда -	— розповід	ь про якусь
, q	удесну, ф	антастичну
, яку	подано як _	•

Легенда — розповідь про якусь надзвичайну, чудесну, фантастичну подію, яку подано як достовірну.

Робота із підручником «Українська література» Т. Яценко, c. 73-78.

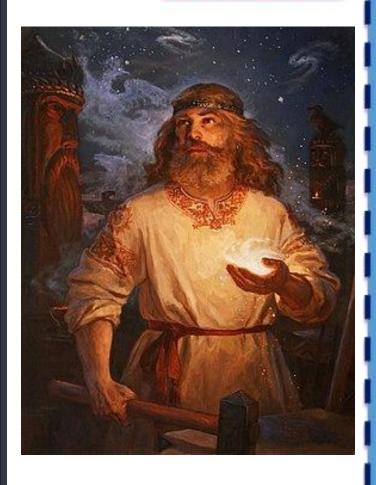
Читання легенди Берегиня (с. 73). Поміркуй

- Яке враження справили на вас перші рядки твору «Берегиня»?
- У які часи відбуваються події, описані в творі? Зачитайте рядки, які підтверджують вашу думку.
- ✓Чим саме привертали до себе людей Сварогі Берегиня?
- ✓ Із чим давні люди порівнювали хліб? Поміркуйте, чому в їхній уяві виникало таке порівняння.

Читання легенди Берегиня (с. 74). Поміркуй

Якими постають у творі «Берегиня» Сварог і Чорнобог? Розгляньте зображення цих персонажів на ілюстраціях. Чи відповідають ілюстрації зображенням героїв у

творі?

Які риси зовнішності та вдачі Берегині вам сподобалися? Чому? Зверніть увагу на слова, які у творі «Берегиня» написано з великої літери. Поясніть таке написання. Який епізод твору вас найбільше схвилював? Чому Берегиня стала богинею Краси і захисницею Білої Хати? Поясніть свою

Українці споконвіку білили свої хати всередині й ззовні. Що розказано про цю традицію у творі «Берегиня»?

Розгляньте світлину річки Рось.

Перекажіть уривок твору, що відповідає світлині. Чи свідчить цей епізод про творчу уяву та фантазію прадавніх українців та українок?

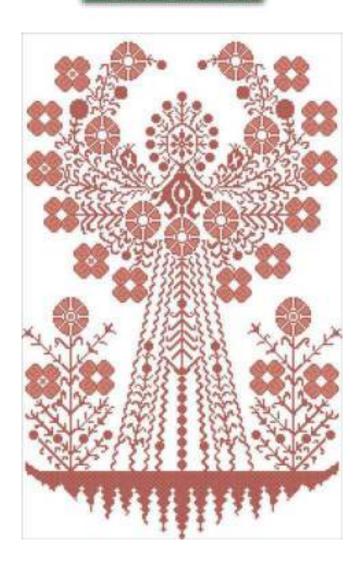

Мовна скарбничка

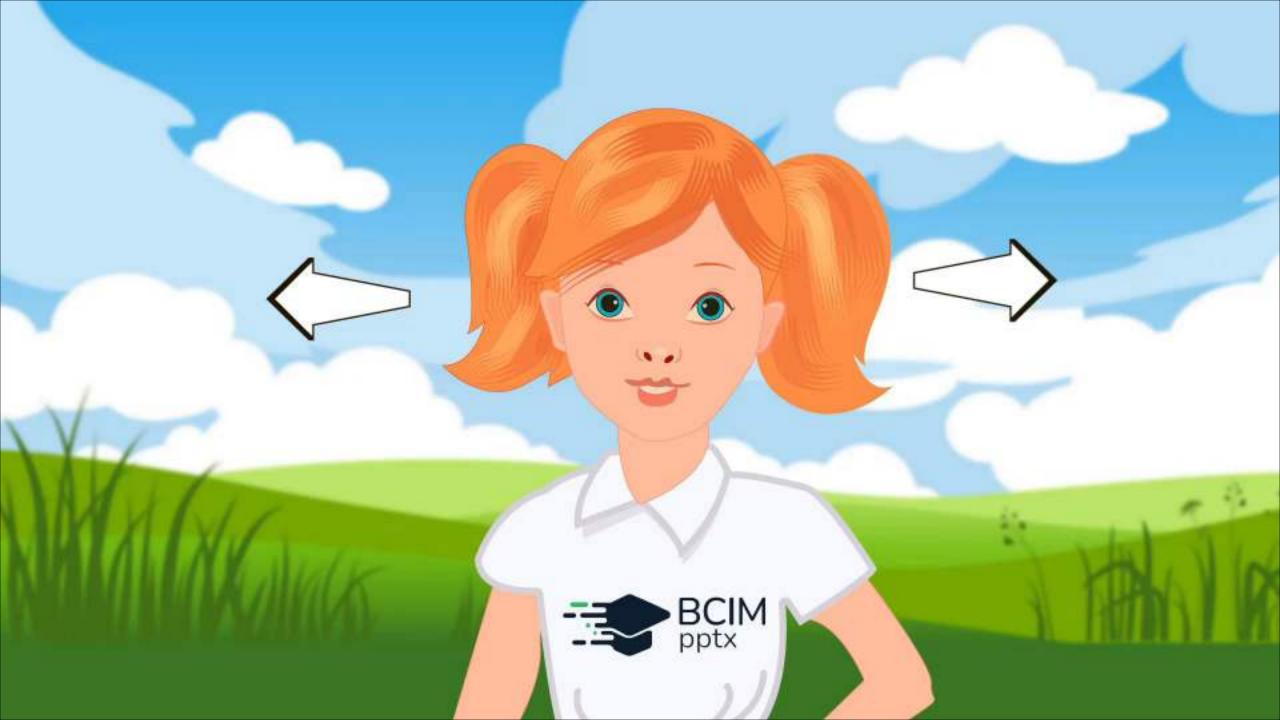

Відгомін прадавніх легенд зберігається й у сучасній українській мові. Усім відоме слово «вирій». Так називаємо теплі краї, куди відлітають птахи. Однак тисячі років тому це слово означало «рай», «світ духів». І в наші дні вживаємо також слово «мара» — у розумінні «привид», «примара».

У міфах відображено уявлення наших предків про походження світу, діяння богів, вірування людей. Події, зображені в міфах і легендах, здебільшого є фантастичними.

Пригадайте ознаки міфу, що відомі вам із початкової школи. Які з них наявні у творі «Берегиня»? Доведіть, що в цьому творі є ознаки міфу і легенди. Яка ідея утверджується у творі «Берегиня»? Чи актуальна вона нині? Поясніть свою думку.

Сьогодні

У колі мистецтв (с. 77)

Т. Білокрилець. Берегиня. Лялька-мотанка

О. Шупляк. Берегиня

- ✓Чому до образу Берегині часто звертаються митці та мисткині?
- У яких творах мистецтва зображено Берегиню? Назвіть їх авторів/авторок.
- ✓ Розгляньте зображення Берегині в різних творах мистецтва. Який із образів вас найбільше вразив? Поясніть чому.

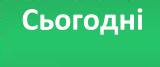

- ✓ Які обереги вам доводилося бачити?
  - ✓ А які є у ваших близьких і знайомих?
- ✓ Чому сучасні люди, які знають, що обереги не мають магічних властивостей, досі вшановують їх?

- ✓ Якими були уявлення праукраїнців про світ, богів?
- ✓ Які традиції та звичаї давніх часів збереглися й донині?
- ✔ Якими образами у творі «Берегиня» представлені сили добра і зла?
- ✔ Схарактеризуйте образи головних героїв та героїнь прочитаного твору.

Закріплення вивченого

- ✓ Яка головна думка у творі «Берегиня»?
- ✓ Як образ Берегині розкривається у творах сучасного українського мистецтва?
- ✓ Що залишилося для вас нез'ясованим?
- ✓ Чи хотіли б ви дізнатися більше цікавої інформації про легенди?
- ✓ Як ви оцінюєте свої знання про легенди?

Рефлексія. Вправа «Оберіть свій олівець»

Переказувати твір «Берегиня». с.73-78

